Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0053

Situația din nord-estul Siriei, violența împotriva civililor și necesitatea de a menține o încetare durabilă a focului

Rezoluția Parlamentului European din 12 februarie 2026 referitoare la situația din nord-estul Siriei, violența împotriva civililor și necesitatea de a menține o încetare durabilă a focului (2026/2602(RSP))

Parlamentul European,

– având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Siria,

– având în vedere rezoluția 2254 (2015) din 18 decembrie 2015 a Consiliului de Securitate al ONU referitoare la situația din Siria,

– având în vedere Convențiile de la Geneva din 1949 și protocoalele adiționale la acestea,

– având în vedere declarațiile Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE) referitoare la situația din Siria,

– având în vedere articolul 136 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât izbucnirile repetate de violență în diferite părți ale Siriei, încercările de destabilizare ale partizanilor lui Bashar al-Assad, precum și ale forțelor Daesh și numărul total ridicat de arme aflate în circulație creează o situație de securitate fragmentată și volatilă în țară, care ar putea submina perspectivele unei tranziții politice stabile, care promovează includerea și conduse de Siria; întrucât, deși Iranul și Rusia au o influență redusă asupra situației actuale, alți actori, cum ar fi Israelul și Turcia, utilizează în continuare Siria ca arenă pentru rivalitățile lor indirecte;

B. întrucât proiectul autorităților siriene de a centraliza țara nu corespunde autonomiei care s-a dezvoltat în nord-estul Siriei; întrucât autoritățile siriene au purtat negocieri politice în paralel cu acțiunile militare pentru a-și atinge obiectivele; întrucât au avut loc operațiuni militare care afectează nord-estul Siriei, cu implicarea,

sprijinul sau acceptarea directă sau indirectă a actorilor externi, inclusiv a Turciei; întrucât, la 6 ianuarie 2026, autoritățile siriene au lansat o ofensivă în Alep și în zona înconjurătoare, soldată cu victime și strămutarea a 148 000 de civili, deteriorarea infrastructurii și deteriorarea în continuare a condițiilor umanitare; întrucât această ofensivă a fost ulterior extinsă la guvernoratele Raqqa, Al-Hasakah și Deir Ezzor din nord-estul Siriei și, în special, la regiunea din jurul orașelor Kobani și Qamishli, care a pus o presiune puternică asupra nord-estului Siriei, cu consecințe directe asupra siguranței civililor, a situației umanitare și a stabilității regionale;

C. întrucât Forțele democratice siriene (FDS) acuză forțele guvernului sirian de capturarea câmpurilor petrolifere și a barajului Tabqa și de bombardamente în apropierea barajului Tișreen; întrucât forțele guvernamentale acuză FDS că vizează clădiri civile, cum ar fi spitalul Khaled Fajr din Alep, și că sunt responsabile de întreruperile aprovizionării cu apă; întrucât Daesh era deja responsabil de distrugeri majore în regiune înainte de a fi învins;

D. întrucât zeci de civili au fost uciși în luptele recente dintre armata siriană, milițiile afiliate acestora și FDS; întrucât aceste lupte au avut consecințe umanitare grave pentru populația afectată din nord-estul Siriei ca urmare a atacurilor repetate asupra infrastructurii civile esențiale, inclusiv asupra instalațiilor de alimentare cu apă, a rețelelor electrice și a serviciilor de sănătate, lăsând aproximativ 400 000 de persoane fără energie electrică, apă, alimente și asistență medicală, punând în pericol peste 250 000 de persoane numai în orașul Kobani, cu majoritate kurdă; întrucât, potrivit Oficiului ONU pentru coordonarea afacerilor umanitare, peste 170 000 de persoane sunt strămutate în interiorul țării în guvernoratele Alep, Al-Hasakah și Raqqa, inclusiv concentrații mari în Qamishli și Al-Malikiyyeh; întrucât această strămutare masivă reprezintă o povară disproporționată pentru comunitățile-gazdă și serviciile publice; întrucât populația strămutată este alcătuită în principal din femei, fete și băieți, care sunt expuși în mod disproporționat riscurilor de protecție;

E. întrucât condițiile de iarnă nu au făcut decât să adâncească suferința și înseamnă că oamenii au mai multă nevoie de adăpost rezistent la intemperii, de sprijin alimentar, de acces la apă potabilă, de asistență medicală și de servicii de protecție, în special copiii și alte grupuri vulnerabile; întrucât infrastructura grav deteriorată, prezența pericolelor explozive și preocupările continue în materie de securitate continuă să limiteze accesul umanitar; întrucât deschiderea recentă a două coridoare umanitare înlesnește circulația asistenței umanitare și a civililor în zonele afectate;

F. întrucât organizațiile internaționale au documentat ucideri ilegale, profanarea de cadavre și morminte, dispariții forțate, detenții arbitrare și obstrucționarea accesului umanitar în timpul

confruntărilor, care pot constitui încălcări grave ale dreptului internațional umanitar și al drepturilor omului; întrucât îndeosebi comunitatea kurdă și, în cadrul acesteia, femeile, copiii și alte grupuri vulnerabile au fost afectați în mod disproporționat; întrucât apărătoarele drepturilor omului, femeile lideri ai comunității și femeile luptătoare s-au confruntat cu riscuri sporite de amenințări, răpiri, rele tratamente și violență de gen; întrucât trebuie efectuate anchete prompte, independente și eficace cu privire la aceste acte;

G. întrucât Statele Unite, Franța și autoritățile regiunii autonome a Kurdistanului irakian au jucat un rol diplomatic important în încercările succesive de a înlesni dialogul și de a ajunge la acorduri între Damasc și FDS, cu scopul de a împiedica escaladarea situației și de a menține stabilitatea în nord-estul Siriei;

H. întrucât, la 16 ianuarie 2026, președintele al-Sharaa a emis Decretul nr. 13, care acordă cetățenie siriană rezidenților de origine kurdă, inclusiv celor apatrizi, care este prima recunoaștere oficială a drepturilor naționale kurde de când Siria a devenit independentă în 1946; întrucât decretul urmărește să asigure drepturi și obligații egale, recunoscând limba kurdă ca limbă națională și interzicând discriminarea sau incitarea pe motive etnice sau lingvistice;

I. întrucât la 30 ianuarie 2026 a fost anunțat un acord între autoritățile siriene și alianța miliților FDS; întrucât acordul vizează stabilizarea unui armistițiu fragil, integrarea treptată a forțelor militare și de securitate internă ale FDS în ministerul Apărării și în ministerul de Interne de tranziție, inclusiv retragerea de pe liniile frontului, și garantarea drepturilor civile și educaționale pentru comunitățile kurde; întrucât, în temeiul acestui acord, controlul asupra închisorilor, dar și asupra zăcămintelor de petrol și gaze va fi transferat de la FDS către guvernul sirian;

J. întrucât comunitatea internațională a externalizat în mare măsură responsabilitatea pentru paza deținuților și a taberelor Daesh către autoritățile conduse de kurzi, fără a stabili un cadru internațional sustenabil sau planuri de urgență; întrucât luptătorii kurzi, inclusiv femeile combatante, au jucat un rol decisiv recunoscut la nivel internațional, în alianță cu Coaliția mondială împotriva Daesh, contribuind astfel în mod direct la securitatea regiunii, a Europei și a comunității internaționale; întrucât instabilitatea din nord-estul Siriei subminează grav lupta împotriva Daesh; întrucât luptele recente au creat incertitudine, facilitând fuga a sute de deținuți Daesh; întrucât numărul exact de evadați rămâne neclar; întrucât doar unii dintre aceștia au fost prinși ulterior; întrucât centrele de detenție sunt în prezent păzite fie de autoritățile siriene, fie de FDS; întrucât o astfel de situație neclară prezintă un risc de securitate pentru Siria, pentru regiune și pentru Europa; întrucât transferul treptat al deținuților Daesh în Irak nu face altceva decât să strămute problema, pentru care nu sunt perspective de soluții sustenabile și care implică Europa

în noi forme de dependență de capacitățile și voința politică a țărilor terțe; întrucât printre deținuți se numără în continuare cetățeni UE; întrucât situația femeilor și a copiilor din taberele al-Hol și al-Roj rămâne, de asemenea, nerezolvată în contextul deteriorării mediului de securitate și al nevoilor umanitare încă acute; întrucât administrația SUA și-a anunțat în mod clar intenția de a încheia operațiunea Inherent Resolve și de a retrage trupele SUA care luptă împotriva Daesh în Irak și Siria;

K. întrucât, în nord-estul Siriei, comunitățile kurde și arabe coexistă și ambele sunt expuse de ani de zile violenței, insecurității, strămutării forțate și încălcării drepturilor lor fundamentale prin atrocitățile comise de Daesh; întrucât Daesh a amenințat nu numai populația kurdă, ci și yazidiții, care au devenit victime ale genocidului; întrucât femeile au fost, de asemenea, afectate în mod disproporționat și într-un mod deosebit de odios;

L. întrucât UE rămâne unul dintre cei mai importanți donatori umanitari pentru populația siriană și este pregătită să sprijine eforturile de redresare rapidă, reconstrucție și consolidare a statului într-un mod treptat, condiționat și reversibil, respectând în același timp standardele internaționale în materie de drepturile omului; întrucât, în ianuarie 2026, președinții Comisiei și Consiliului European au vizitat Siria și au anunțat un nou parteneriat politic pentru a sprijini o tranziție pașnică și care promovează includerea și reconcilierea în Siria, împreună cu un pachet cuprinzător de sprijin financiar în valoare de aproximativ 620 de milioane EUR pentru 2026 și 2027; întrucât, de atunci, Comisia a anunțat mobilizarea a 150 de milioane EUR din rezerva financiară a UE pentru Siria pentru următorii doi ani cu scopul de a sprijini tranziția politică, redresarea socioeconomică, crearea de locuri de muncă și consolidarea capacităților;

M. întrucât UE a luat măsuri semnificative pentru a reduce restricțiile economice impuse Siriei, inclusiv suspendarea sau ridicarea anumitor sancțiuni care afectează sectoare economice esențiale;

N. întrucât orice asistență pentru dezvoltare, reconstrucție sau stabilizare acordată de UE trebuie să rămână strict condiționată de progrese tangibile și verificabile în ceea ce privește protecția civilă, respectarea acordurilor de încetare a focului, drepturile omului și protecția tuturor componentelor societății siriene,

1. condamnă cu fermitate toate actele de violență împotriva civililor, inclusiv execuțiile extrajudiciare, disparițiile forțate, detenția arbitrară, strămutarea forțată și deteriorarea infrastructurii civile; evidențiază că aceste acte pot constitui încălcări grave ale dreptului internațional umanitar și, în anumite circumstanțe, crime de război; este îngrijorat de o serie de relatări credibile din partea ONU, a organizațiilor neguvernamentale internaționale și a organizațiilor

umanitare, care semnalează încălcări ale drepturilor omului comise în ultimele săptămâni, în special împotriva populației kurde, inclusiv mai multe incidente de profanare a cadavrelor, atât masculine, cât și feminine, vandalizarea cimitirelor și utilizarea raportată a munițiilor neghidate în zonele civile; solicită o anchetă rapidă cu privire la relatările vizând crime comise împotriva civililor atât de forțele guvernamentale, cât și de miliții; invită autoritățile siriene să ofere acces deplin și transparent tuturor organismelor relevante ale ONU, inclusiv Comisiei internaționale independente de anchetă a ONU privind Republica Arabă Siriană;

2. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la deteriorarea situației umanitare din nord-estul Siriei, în zonele urbane predominant kurde, inclusiv Kobani, Manbij și Qamishli, care s-au confruntat cu perturbări repetate ale serviciilor esențiale și cu daune aduse infrastructurii civile, precum și cu strămutări în masă, insecuritate alimentară și acces limitat la asistență medicală, apă și salubritate; evidențiază situația din Kobani, care se află sub asediu și unde civilii suferă; solicită coridoare umanitare permanente și sigure pentru toate zonele asediate și afectate din nord-estul Siriei, inclusiv Kobani; solicită ca organizațiilor umanitare internaționale ale societății civile să li se acorde acces liber în zonele care au nevoie de ajutor; invită UE și statele sale membre să sporească asistența umanitară și sprijinul psihosocial pentru regiunile afectate, inclusiv pentru femei și fete, precum și protecția apărătoarelor drepturilor omului și a organizațiilor societății civile conduse de femei din întreaga Sirie;

3. salută recentul acord dintre FDS și guvernul sirian de tranziție; își reafirmă sprijinul continuu și de neclintit pentru încetarea focului și recunoașterea drepturilor civile și educaționale ale kurzilor; invită toate părțile să se abțină de la orice acțiune care ar putea duce la o nouă escaladare a violenței, să respecte acordurile existente de încetare a focului și să sprijine mecanismele care vizează monitorizarea și susținerea angajamentelor de încetare a focului;

4. invită toți actorii regionali, inclusiv Turcia, să se abțină de la orice acțiune militară sau sprijin pentru grupările armate care riscă să submineze încetarea focului, protecția civilă și perspectivele unei soluționări incluzive a conflictului; denunță intervenția militară continuă și agresiunea Turciei în nord-estul Siriei, inclusiv atacurile mortale asupra civililor și a infrastructurii civile din orașele și provinciile cu o majoritate kurdă de-a lungul frontierei dintre cele două țări; îndeamnă guvernul turc să înceteze imediat implicarea sa militară în nord-estul Siriei și să permită negocieri pentru o soluție pașnică între guvernul sirian de tranziție și FDS; invită Comisia, SEAE și statele membre să abordeze chestiunea implicării Turciei în Siria în schimburile bilaterale cu guvernul turc; subliniază că orice acorduri de securitate trebuie să respecte dreptul internațional și integritatea teritorială a Siriei și nu trebuie să conducă la strămutări

forțate sau la inginerie demografică;

5. insistă că stabilitatea în nord-estul Siriei este deosebit de importantă pentru succesul unei tranziții politice cuprinzătoare, incluzive și juste în Siria; invită autoritățile siriene să asigure protecția și drepturile fundamentale ale comunităților etnice și religioase din Siria, inclusiv ale arabilor, kurzilor, sunniților, șiiților, alauiților, creștinilor, druzilor și yazidiților; insistă asupra faptului că protejarea diversității etnice și religioase a Siriei, inclusiv recunoașterea deplină, participarea politică și drepturile egale ale comunității kurde, este esențială pentru protejarea păcii civile și asigurarea unei Sirii stabile și incluzive; invită guvernul sirian de tranziție să consacre aceste drepturi în Constituția Siriei, respectând în același timp principiul-cheie al integrității teritoriale a Siriei;

6. regretă că comunitatea internațională a delegat în mare măsură responsabilitatea pentru paza deținuților și a taberelor Daesh către autoritățile conduse de kurzi, fără a oferi garanții politice, financiare și de securitate corespunzătoare sau planuri de urgență; avertizează cu privire la perspectiva negativă de securitate pe care o generează incertitudinea privind viitoarea responsabilitate administrativă pentru centrele și taberele de detenție;

7. își exprimă profunda îngrijorare, în special, cu privire la riscul prezentat de numărul semnificativ de luptători Daesh și de afiliați ai acestora care au fugit din centrele de detenție și din taberele din nord-estul Siriei; avertizează că relocarea treptată a problemei deținuților Daesh în Irak riscă să creeze noi forme de incertitudine și dependență de capacitățile și voința politică a țărilor terțe; subliniază, de asemenea, că orice transfer sau eliberare a combatanților și suspecților Daesh adulți în interiorul Siriei sau către țări terțe, inclusiv Irak și Turcia, trebuie să rămână supuse unor măsuri eficiente de detenție, monitorizare și schimb de informații, inclusiv în cazul transferurilor transfrontaliere, pentru a preveni evadarea sau deplasarea necontrolată, și că răspunderea trebuie asigurată prin conservarea probelor și prin urmărirea penală, în conformitate cu standardele internaționale și cu garanțiile unui proces echitabil; avertizează că transferurile și repatrierile fără garanții eficace și acțiuni judiciare subsecvente ar constitui un risc de securitate pentru Siria, întreaga regiune și Europa; invită coaliția internațională, inclusiv Statele Unite, să ia fără întârziere toate măsurile necesare pentru a atenua acest risc în materie de securitate și solicită UE să ofere sprijinul necesar în acest scop;

8. accentuează că prezența continuă a unor cetățeni UE printre deținuții Daesh plasează o responsabilitate directă asupra statelor membre și că nesoluționarea acestei probleme subminează atât securitatea regională, cât și securitatea europeană;

9. ia act de conferința internațională a Coaliției internaționale

împotriva Daesh de la Riad, care reunește actori internaționali și regionali relevanți pentru a aborda situația securității din nord-estul Siriei; regretă anunțul administrației SUA că va pune capăt operațiunii Inherent Resolve și va retrage trupele SUA din Siria și Irak; invită UE, statele membre și țările care împărtășesc aceeași viziune să își intensifice eforturile de combatere a oricărei reapariții a Daesh, care ar amenința securitatea Siriei, a regiunii și a Europei; salută angajamentul reînnoit al guvernului sirian de a combate terorismul în cadrul Coaliției internaționale împotriva Daesh și îndeamnă autoritățile să urmărească o strânsă coordonare și cooperare militară și în materie de informații cu partenerii internaționali; îndeamnă statele membre să își intensifice colectarea de informații cu privire la activitățile Daesh în Siria și Levant în general și să sprijine autoritățile siriene în eforturile lor de a dezmembra rețelele existente și de a împiedica regruparea combatanților; invită UE și statele sale membre să ia măsuri concrete pentru a asigura gestionarea pe termen lung a deținuților și a taberelor Daesh;

10. își reiterează apelul adresat statelor membre de a-și repatria toți resortisanții, în special copiii, din taberele al-Hol și al-Roj și de a aduce adulții în fața justiției în cadrul unor procese echitabile; subliniază că evaluarea solidă a riscurilor și sprijinul pentru reintegrare sunt elemente importante ale oricărui proces de repatriere; invită guvernul sirian să facă tot posibilul pentru a garanta controlul efectiv și eficient al taberelor și să se abțină de la orice acțiune care ar putea încuraja restul combatanților Daesh; subliniază necesitatea unei protecții sporite a femeilor, inclusiv a unui acces umanitar în condiții de siguranță și a unor servicii care țin seama de dimensiunea de gen;

11. reamintește contribuția decisivă a forțelor kurde în lupta împotriva Daesh, inclusiv rolul femeilor combatante, și salută cooperarea excelentă a acestora cu coaliția internațională în lupta UE împotriva acțiunilor teroriste comise de Daesh și a amenințării la adresa Europei, a populației sale și a capitalelor sale; reamintește și salută curajul și hotărârea nenumăratelor femei kurde care au condus cu curaj lupta împotriva Daesh și care au fost obligate să îndure brutalități inimaginabile din partea Daesh; invită autoritățile siriene să ancheteze crimele atroce comise de Daesh, în special împotriva comunității yazidite; subliniază că stabilitatea de durată în Siria necesită recunoașterea sacrificiilor, a preocupărilor legitime în materie de securitate și a reprezentării politice ale comunității kurde, inclusiv garanții pentru drepturile femeilor și participarea semnificativă a femeilor la viața publică;

12. îndeamnă autoritățile siriene să își intensifice eforturile pentru a include toate componentele societății siriene în procesul decizional;

13. invită SEAE și statele membre să își intensifice eforturile diplomatice

care vizează detensionarea situației, protecția civilă și consolidarea încrederii în Siria și în regiunea sa de nord-est;

14. reamintește rolul UE ca unul dintre cei mai mari donatori de ajutor umanitar pentru populația siriană; salută pachetul de sprijin financiar al Comisiei în valoare de aproximativ 620 de milioane EUR pentru 2026 și 2027 și solicită UE și statelor sale membre să susțină asistența umanitară și sprijinul pentru redresare rapidă în nord-estul Siriei, cu un accent deosebit pe protecția civilă, reziliența comunităților locale și sprijinul pentru societatea civilă siriană, organizațiile independente pentru drepturile omului și inițiativele locale de consolidare a păcii; accentuează importanța unei finanțări umanitare previzibile și multianuale pentru Siria pentru a asigura continuitatea asistenței vitale și pentru a permite desfășurarea activităților de redresare rapidă; subliniază importanța aplicării unei abordări bazate pe legătura dintre domeniul umanitar, dezvoltare și pace în Siria; reafirmă că sprijinul UE și suspendarea sancțiunilor sunt condiționate și reversibile;

15. invită Comisia să adopte o strategie de sine stătătoare privind Siria și să se asigure că societatea civilă siriană și comunitățile din diaspora sunt consultate în mod semnificativ;

16. accentuează că orice colaborare cu autoritățile siriene trebuie să rămână condiționată de progrese concrete și verificabile în ceea ce privește protecția civilă și respectarea acordurilor de încetare a focului, a drepturilor omului și a drepturilor minorităților;

17. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintei Comisiei / Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Organizației Națiunilor Unite, precum și actorilor sirieni și regionali relevanți și solicită ca rezoluția să fie tradusă în limbile arabă și kurdă.